

Αναδρομική ἔκθεση χαρακτικῆς τοῦ Φασιανοῦ οτοῦ Ζουμπουλάκη

ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΗ ΣΕΙΡΑΣ ΜΕΤΑΛΛΙΩΝ ΜΕ ΘΕΜΑ «Η ΑΘΗΝΑ ΠΟΥ ΕΦΥΓΕ»

ΚΑΘ

451959
10/3/78

Αναδρομική ἔκθεση χαρακτικῆς τοῦ Αλέκου Φασιανού εγκαινιάστηκε χθές στή γκαλερί Ζουμπουλάκη τῆς οδού Κριεζώτου. «Ἄς σημειωθεῖ ότι φέτος συμπλήρωνονται 10 χρόνια χαρακτικῆς τοῦ γνωστού καλλιτέχνη καὶ μὲ τὴν ευκαιρία αυτῆς η γκαλερί κυκλοφορεῖ σειρά μεταλλίων πού χάραξε ο Φασιανός μὲ τὸν τίτλο «Η Αθήνα που έφυγε». Είναι η δεύτερη σειρά μετά από τοὺς «μυθικούς εραστές» τοῦ Ν. Χατζηκυριάκου - Γκίκα τῆς ιδιαίς γκαλερί.

Πάνω σὲ κερί καὶ μὲ τὴ βοήθεια τοῦ ἄκουσα - φόρτε, χάραζε τὰ πρώτα του ἔργα, στὸ σπίτι τῆς Πλάκας, ο Φασιανός, στὰ 1959, πρὶν τελεώσει τὴν Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνῶν μὲ καθηγητὴ τὸ Γιάννη Μόραλη. «Σπάθι τοῦ Φασιανού δέν στάθηκε, ὅπως σὲ τὸ σους ἀλλούς, η τεχνική του αλλά καὶ τὸ μήθος τῶν παιδικῶν του χρόνων», γράφει ο ποιητής Ελύτης. Προσθλωμένος στὰ οράματα τῆς παιδικῆς του ήλικιάς, επέμεινε στὸν ενηλικιώθηκε, νά διλέπει σὸν παιδί. Γιός νά κερδίσει αυτὴ τὴν αμεσότητα, τὴ δροσιά, τὸ πρωτοφανές τὸ έργον του. Οι ἀνθρώποι τοῦ Φασιανού είναι δικοί του. Φανταστικοί μαζί καὶ πραγματικοί, τυπικοί καὶ αναγνωρίσιμοι καὶ ταυτόχρονα αινιγματικοί.

Η τέχνη του παραστατική καὶ συγκινητικά ανθρωποκεντρική πέρασε μέσῳ από τὶς συμπληγάδες τῶν εγκεφαλικῶν ερευνών διγιανοντας αφοπλιστικά αφελής αλλά καὶ αποτελεσματική. «Έχει τὸ φωτοστέφανο τοῦ καλλιτέχνη, εἶπε γι' αυτὸν κάπιος σημαντικός συνδέλφος του, πού τραβήξει εντελώς διαφορετικό δρόμο στὴ ζωγραφι-

κή του». Εννοούσε τὸ τάλαντο ποὺ ο Φασιανός χρησιμοποίησε μὲ διδιλική προσήλωση καὶ μὲ ἀσβεστο καημό γιά τὸν παιδικό του μύθο.

Άν τὸ ψόφος τῆς ζωγραφικῆς του τὸν τοπθετεῖ δίπλα στὸ Θεόφιλο καὶ τὸν Καραγιάκιζη, υπόγειες διαδρομές οδηγούν στὶς πομπηϊανές τοιχογραφίες καὶ σέ αρχαϊκά αναγέλυφα. Κι ακόμη πιό βαθιά στὸν καιρό, στὴ χαράγματα τῶν σπηλαίων τῆς Αλαταίρα. Άλλα ο τρόπος πού χρησιμοποιεῖ τὸ χρώμα, κυρίως τὸ μπλε, ανεφέρεται στὸν Κλάτιν μὲ δὲ τὶς θεμελιώδεις διαφορές ανάμεσα στὶς δύο περιπτώσεις. Ολα τὰ βασικά χρώματα στὴν αποθέωση τους δοκίμασε ο Φασιανός, τὸ κόκκινο, τὸ κίτρινο, τὸ άσπρο ακόμη

καὶ τὸ χρυσό, αντήχηση τῶν βυζαντινῶν εἰκόνων.

Ονειροπόλοι καὶ μοναχικοί νέοι, «νοσταλγοί τού παρελθόντος», ερωτικά ζευγάρια σὲ επιθαλαμίες συνθέσεις, διαδρομές μὲ τὸ ποδόλατο, κόμες λυτές στὸν ἀνεμο, καπνός τού τσιγάρου, ἀνθρώποι τῆς μικροστασίας γειτονιάς μὲ τὶς πυτάζμες «ὅταν μὲ τίς πυτάζμες καθόμαστε στὴν αυλή», ξαναλένε μὲ υριθό τραγουδιού τὸ μύθο πού ο ζωγράφος συντήρησε μέσα του τόσα χρόνια.

Σάν συμπλήρωμα τῆς ζωγραφικῆς καὶ χαρακτικῆς δουλειάς του, ο Φασιανός χαράζει τώρα τὰ μετάλλια πού περιέχουν στὸ μικρό, σφιχτό σχήμα τὰ διακριτικά τού ύφους του. «Δέν θα μπορούσα νὰ διαλέξω ἀλλού θέμα γιὰ τὰ μεταλλιά μου μιά καὶ δύο μου τὸ ἔργο γιγρίζει πάντα κάπου εκεὶ ...στοὺς μύθους τῶν παιδικῶν μου χρόνων, στὴ γειτονιά τού πατρικού σπιτιού, στὰ νεοκλασικά πού κατεδαφίστηκαν. Τί έχει μείνει απ' όλα αυτά; Ενα ακροκέραμο πάνω στὸ γραφείο γιὰ διακόσμηση. Τὰ γκρεμίσαμε όλα, τανταλάζαμε μὲ τοὺς εργολάδους πού φτιάχαν τὴν Αθήνα τῆς ασφάλτου καὶ τῶν υπνόκουτων».

Η Αθήνα πού έφυγε, επιβιώνει στὸ έργο τοῦ Φασιανού. Δεν είναι εικόνες αντικείμενα της ακρίβειας, αλλὰ ποιητικά αιματούρευσα σποκευμενικές, απλες, ἀμεσες, τρυφερές καὶ διαστερδατικές. Είναι εικόνες ποὺ αυτοκουν στὸ Φασιανό καὶ τὸν εκφράζουν ακούμη καὶ σαν κομηθμερινή αθηναϊκή πάρουσια σκόμη, κι ὅταν δέν θρίσκεται στο κλεινόν ἀστυ.